sbírka norm. str. 222—224), v Brně, v Opavě, ve Lvově a v Krakově, archiv lenní pro Dol. a Hor. Rakousy atd.

5. Archiv říšského ministerstva financí. (Dovolení se udílí cestou písemní a spisy zasílají se jen úřadům).

6. Šlechtický archiv ministerstva vnitra (heraldický ústav říšský), archiv válečný ženijní a dělostřelecký a vojenského zeměpisného ústavu.

7. Mezi archivy samosprávných úřadů jsou veledůležitými královský český zemský archiv, jemuž jest přidělen korunní neb t. zv. svatováclavský archiv (skládá se téměř výhradně z opisů listin), sbírky listin musea království českého, moravský zemský archiv v Brně, štýrský zemský archiv atd.

8. K vynikajícím archivům městským patří archiv města Vídně, Prahy, Krakova, Brna Kremže, Chebu, Lvova, Solnohradu.

9. Archivy vynikajících rodů šlechtických: knížecí Švarcenberské archivy (ve Vídni a v Třeboni, kdež se nalézá Ústřední archiv), knížecí Lichtensteinský archiv ve Vídni, hraběcí Černínský archiv v Jindřichově Hradci atd.

10. Universitní a studijní knihovny v Praze (obsahují archivy zrušených klášterů v r. 1781 a 1782), v Solnohradě (bohatá sbírka rukopisů), v Olomouci a jinde.

Ohledně upravení archivů obecních bylo vydáno pro Čechy nařízení místodržitelské ze dne 30. října 1856 č. 10.223, které dává archivy obcí v ochranu úřadům politickým, kteréž mají nad tím bdíti, aby archivy v obcích řádně vedeny a doplňovány byly. O výsledcích dohledu toho podávají pak úřady politické zprávy místodržitelství.

Arrha viz Závdavek.

Arrondace pozemků viz Scelování pozemků.

Asanace. Prostředky rozhodně nejdůležitějšími ku asanaci města t. j. ke zlepšení jeho zdravotních poměrů jsou dobrá kanalisace, zdravá pitná voda, čistá voda ku potřebě, světlá a vzdušná obydlí. Při zakládání nových měst a částí města bylo šetřeno těchto zdravotních předpisů a nastává tudíž potřeba asanace jen ve městech starších. V těchto městech jsou obyčejně ulice úzké, kanalisace většinou nedostatečná, nádvoří malá aneb žádná, domy vysoké, kteréž, poněvadž jsou staré a nepohodlné, obydleny jsou třídou méně zámožnou a to nad míru hustě, následkem čehož se nemůže čistota tak udržovati, jak toho příznivé poměry zdravotní vyžadují. Odstranění těchto nedostatků jest účelem asanace. Kanalisace a kladení potrubí vodního děje se v městě bez překážky, ježto používá se při tom obyčejně majetku obecního, ulic a náměstí. Provádí-li se stavby takové mimo obvod města, nastává řízení dle zásad práva vodního. Asanace, která vyžaduje nutné a naprosté změny staveb, spojena bývá s velkými obtížemi, ježto součinnosť jednotlivých vlastníků domů jest při tom nezbytnou. Proto vydána byla zákonná ustanovení, jimiž se asanaci se stanoviska práva stavebního dostalo významu právního. Předpisy, asanaci podporujícími ve smyslu nynějšího zákonodárství (dle motivu vládní předlohy a správy berního výboru v říšské radě, příloha č. 512 a 529 stenogr. prot. říšské rady, XI. sezení 1892, dle motivu vládní předlohy a správy justičního výboru říšské rady příloha č. 511 a 566 stenogr. prot. říšské rady, XI. sezení 1892, a dle motivu správy právnické komise panské